

Οὐδ' εἶναι πάντοτε αἱ παρὰ Κύριον παιδεῖται ἀποδείξεις ἐλλείψεων καὶ σφαλμάτων ἐκ μέρους τοῦ παιδευομένου, ἢ «μαρτυρία» τῆς ἀποδοκιμασίας τοῦ Κυρίου. Τὸναντίον, ὡς ἐγένετο εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν, τοιοῦτοτρόπως συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ ἀκολούθους ἢ θεία πρόνοια ὁδηγεῖ τοὺς πιστοὺς καὶ εὐπειθεῖς εἰς τρίβους παθημάτων καὶ αὐταπαρνήσεων, οὐχὶ ὡς παιδεύουσα τὴν ἀτίθασσον αὐτῶν θέλησιν, ἀλλὰ, δι' αὐτοθυσιῶν, δοκιμάζουσα τὸ μέτρον τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεώς των εἰς τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς, καὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης. Ὡς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν ὑπέστη παιδείαν, ἐτιμωρήθη διὰ τὰς παραβάσεις ἡμῶν, καὶ οὐχὶ δι' ἰδίας αὐτοῦ τοιαύτας, ὅποταν ἐβάστασε τὰς ἁμαρτίας πολλῶν, τοιοῦτοτρόπως καὶ οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ εἰς πλείστας περιστάσεις πάσχουσιν, οὐχὶ δι' ἴδια αὐτῶν ἀδικήματα, ἀλλὰ συνεπεία τῶν ἀδικοπραγιῶν ἄλλων, διότι καλοῦνται, ὡς ὁ Ἀπόστολος διακηρύττει, νὰ «ἀντιαναπληρώσωσι τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ αὐτῶν, ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἔστιν ἡ Ἐκκλησία». — Κολοσ. α. 24.

«ΤΙ ΜΑΡΤΥΡΕΙ ΤΟ ΑΙΩΝΟΠΝΕΥΜΑ»

Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν προεκτεθέντων, ἅς ἐξετάσῃ ἑαυτὸν ἕκαστος ἐκ τῶν ὁμολογούντων ἑαυτοὺς ὡς υἱοὺς τοῦ Θεοῦ, ἐὰν ἔχη ἢ οὐ τὴν «μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος», ὅτι εἶναι ὄντως ἐν ἑκ τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ: ἅς ἐπαναλάβωμεν δὲ πάντες τὴν ἐξέτασιν ταύτην συνεχῶς, καὶ ἅς ἀγρυπνῶμεν οὕτω καὶ τηρῶμεν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, χαίροντες εἰς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος του.

Ὑφιστάμεθα κλάδουσι, καθαρισμόν, συνεχῶς; Διερχόμεθα δὲ διὰ μέσου τοιαύτης πείρας καὶ δοκιμασιῶν, μικρῶν ἢ μεγάλων, αἵτινες ἀπομακρύνουσιν ἀφ' ἡμῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ταχέως τὰς σαρκικὰς τάσεις καὶ διαθέσεις, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, — θυμόν, μοχθηρίαν, μῖσος, φθόνον, ἔριδας, ἰδιοτελείας, τραχύτητας, καὶ πάντα τὰ ἀνικείμενα εἰς τὸν νόμον τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χρι-

σιῶ Ἰησοῦ — τοῦ Πνεύματος τῆς ἀγάπης; Ἐὰν ναι, καθ' ὅσον τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ καθαρισμοῦ προβαίνει πραγματούμενον, κατὰ τοσοῦτον ἀναμφιβόλως θὰ δυνάμεθα ν' ἀναγνωρίζωμεν αὐξήσιν καὶ προκοπὴν εἰς τὴν προσήκουσαν διεύθυνσιν, εἰς τὴν πραότητα, ὑπομονήν, χρησιότητα, φιλαδελφίαν καὶ ἀγάπην, Πᾶς δ' ὅστις μετὰ ἐπιμελῆ ἐξέτασιν ἑαυτοῦ, κατὰ τοὺς ἐν τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ ἀναγραφομένους αὐτοὺς κανόνας, δύναται νὰ διδῇ τοιαύτην ἐν αὐτῷ πεῖραν ἐν ἐνεργείᾳ, δύναται νὰ γνωρίξῃ περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἑαυτοῦ παρὰ τῷ Θεῷ, διότι ἔχει τὴν τοιαύτην **μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος**.

Ἀκολούθως, τὸ Πνεῦμα μαρτυρεῖ ὅτι «ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν ἁμαρτάνει» (Α. Ἰωάν. ε'. 18). Τὸ τέκνον τοῦ Θεοῦ ἐνδέχεται νὰ κυριευθῆ ὑπὸ τῆς παλαιᾶς αὐτοῦ φύσεως (τῆς λογιζομένης νεκρᾶς, ἀλλ' οὐχὶ τελείως καὶ πραγματικῶς τοιαύτης) ἐνδέχεται νὰ ὑποπέσῃ εἰς τι πταῖσμα, νὰ πλανηθῆ εἰς κρίσιν ἢ εἰς λόγον, ἀλλ' οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ παραβῆ ἐκουσίως τὸν θεῖον νόμον. Τοιοῦτοτρόπως, ὅθεν, ἐὰν αἱ καρδίαι ἡμῶν δύνανται νὰ ἀπαντήσωσιν ὅτι ἀγαλλόμεθα νὰ ἐκτελῶμεν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἠθέλομεν παραβιάσει αὐτὸ ἐκουσίως, ἢ ἀντιπράξῃ εἰς τοῦτο καθ' οἷονδήποτε τρόπον — καὶ ὅτι θὰ προὔτιμῶμεν μᾶλλον νὰ ἴδωμεν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκτελούμενον, καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ ἐκπληρούμενον, καὶ ἂν ἀκόμη τὸ τοιοῦτον ἤθελε συνεπιφέρει τὴν ματαίωσιν τῶν γλυκυτάτων ἡμῶν ἐλπίδων, καὶ τὴν διάσπασιν τῶν τρυφερωτέρων δεσμῶν, — ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἔχομεν τὴν μαρτυρίαν ταύτην ὅτι τὸ πνεῦμα ἢ ὁ νοῦς ἡμῶν συμφωνεῖ πρὸς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος τῆς ἀληθείας, τὴν ἀναγραφομένην ἐντοῦθα: ἡ μαρτυρία δ' αὕτη εἶναι μαρτυρία, οὐχὶ ὅτι ἐγενόμεθά ποτε δεκτοὶ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὅτι διατελοῦμεν εἰσέτι ἐν αὐτῇ.

Τὸ Πνεῦμα διὰ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ μαρτυρεῖ ὅτι οἱ ὄντες λαὸς τοῦ Θεοῦ εἰσι κεχωρισμένοι τοῦ κόσμου — ὅτι αἱ ἐλπίδες, οἱ σκοποὶ, τὸ πνεῦμα καὶ αἱ διαυέσεις αὐτῶν ἐν γένει, εἰσὶν ὄλως διάφορα. «Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε ὁ κόσμος ἂν

τὸ ἴδιον ἐφίλει ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ἡμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ἡμᾶς ὁ κόσμος». «Καὶ πάντες οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται». — Ἰωάν. ιε'. 19, Β. Τιμοθ. γ'. 12.

Δύνανται νὰ συνεπιμαρτυρήσωσιν εἰς τοῦτο αἱ καρδίαι ἡμῶν, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι ἐκπροσωποῦσι τὴν ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν πείραν; Ἐὰν ναί, τὸ Πνεῦμα (ὁ νοῦς) τοῦ Θεοῦ συμμαρτυρεῖ καὶ πάλιν μὲ τὸ πνεῦμα (τὸν νοῦν) ἡμῶν ὅτι εἴμεθα αὐτοῦ Οὐδ' ὀφείλομεν νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁ κόσμος, περὶ οὗ ὁμιλεῖ ὁ Κύριος ἡμῶν, περιλαμβάνει πάντας τοὺς κοσμικοῦ πνεύματος ἀνθρώπους, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἐρριζωμένον τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου. Ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Κυρίου ἡμῶν τὸ τοιοῦτον ἦν ἀληθές καὶ διὰ τὴν κατ' ὄνομα Ἰουδαϊκὴν Ἐκκλησίαν: πράγματι δὲ, πάντες οἱ διωγμοὶ αὐτοῦ οὗς ὑπέστη προῆλθον ἐκ τῶν ζηλωτῶν τῆς θρησκείας Συνεπῶς δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐκπλήσῃ ἂν πάντες οἱ παριπατοῦντες εἰς τὰ ἴχνη τοῦ Κυρίου ἡμῶν δοκιμάζωσι τοιαύτην ἀπογοητευτικὴν πείραν, καὶ εὐρίσκωσιν ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ὑπὸ τὴν μᾶλλον ἀντιδραστικὴν αὐτοῦ μορφήν, θὰ ἐκδηλοῦται ἐκεῖ ὅθεν κατὰ φυσικὸν λόγον ἐλάχιστον δικαιούμεθα ν' ἀναμείνωμεν, μεταξὺ, τούτέστιν, ἐκείνων οἵτινες ὁμολογοῦσιν ἑαυτοὺς τέκνα Θεοῦ. Οἱ πρῶτιστοι θρησκευτικοὶ ζηλωταὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἦσαν ἐκεῖνοι οἵτινες ἀπεκάλεσαν αὐτὸν Βεελζεβούλ, ἄρχοντα τῶν δαιμονίων. Τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον μαρτυρεῖ διὰ τοῦ Λόγου τοῦ Κυρίου ἡμῶν, λέγον, «Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐκάλεσαν, πόσω μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ» (Ματθ ι. 25) Ἐὰν, λοιπόν, κακολογώμεθα, ἐξ αἰτίας τῆς ταῦτισεως ἡμῶν πρὸς τὴν ἀλήθειαν, καὶ τῆς εἰς αὐτὴν ὑπηρεσίας ἡμῶν, ἔχομεν ἐν τούτῳ ἐπιπρόσθετον τεκμήριον ἢ μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος ὅτι διατελοῦμεν ἐν τῇ εὐθείᾳ ὁδῷ.

Ἐὰν ὁ Κύριος ἡμῶν ἔδιδε χεῖρα κοινωνίας πρὸς τοὺς δημοτικότητες χαίροντας ἡγέτας τῆς Ἰουδαϊκῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀπεῖχε τοῦ νὰ λαλή τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀγάπῃ, ἀπεῖχε τοῦ νὰ ὑποδεικνύη τὰς ψευδεῖς διδασκαλίας τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ, δὲν θὰ «ἐμισεῖτο», οὐδὲ θὰ «ἐδιώκετο», ἀπεναντίας θὰ ἐξε-

τιμᾶτο «μεγάλως μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων». Ἄλλ' ὡς ἴδιος διεκήρυξε, «τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα [ἔστι] ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ». — Λουκ. ιστ'. 15.

Ἐὰν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐτήρει ἀπλῶς σιωπὴν, καὶ ἀπέιχε τοῦ νὰ ἐκπομπεύη τὰς ὑποκρισίας, προσποιήσεις, μακρὰς προσευχὰς καὶ ψευδοδιδασκαλίας τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, ἀναμφιβόλως οὗτοι ἤθελον ἀφήσει αὐτὸν μόνον, δὲν ἤθελον καταδιώξει αὐτὸν, καὶ οὕτω δὲν ἤθελε πάθει χάριν τῆς ἀληθείας: τὸ ἴδιον δ' ἀληθεύει καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ, ἀπὸ ὁμοίας πρὸς τὴν ἀνωτέρω τάξιν, ἡ ἀλήθεια καὶ πάντες οἱ ἔχοντες τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ ἀκολουθοῦντες τὰς διδασκαλίας καὶ ὁδηγίας τοῦ Κυρίου, κάμνοντες ὥστε νὰ λάμπη τὸ φῶς αὐτῶν, — θὰ ἔχωσιν ἤδη νὰ μισηθῶσι καὶ διωχθῶσιν. Ἐὰν δὲ τινες συνεπέια τῶν ἀνωτέρω λόγων, καὶ ἐνῶ πράττουσι τὸ κατὰ δύναμιν ὅπως λαλήσωσι τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀγάπῃ, πάσχωσι διὰ τοῦτο, εἶναι μακάριοι, διότι, ὡς ὁ Ἀπόστολος ἔλεγε, «τὸ τῆς δόξης καὶ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ἡμᾶς ἀναπαύεται». Οὗτοι ἔχουσι τὴν μαρτυρίαν ταύτην τοῦ Πνεύματος περὶ τῆς πιστότητος αὐτῶν ἐν τῇ στενῇ ὁδῷ. — Α. Πέτρ. δ'. 14.

Πρὸς δὲ, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μαρτυρεῖ, διὰ τῆς διακηρύξεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅτι ὅστις ἐπαισχυνθῆ τὸν Λυτρωτὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν τὴν ὁποίαν Αὐτὸς ἐδίδαξεν, ὁ Κύριος θέλει ἐπαισχυνθῆ αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ νὰ συνάξῃ τὰ πολύτιμά του (Μάρκ. η'. 38). Ὅστις, λοιπόν, εὕρισκει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν τοιαύτῃ ἀγάπῃ πρὸς τὸν Κύριον καὶ τὸν Λόγον αὐτοῦ, ὥστε εὐφραίνεται κατὰ πᾶσαν περίστασιν νὰ ἀναγνωρίξῃ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς Λυτρωτὴν αὐτοῦ καὶ Διδάσκαλον, καὶ ἐκθέτῃ πιστῶς τὸν Λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτοῦ, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ τοιοῦτος κέκτηται καὶ ἑτέραν μαρτυρίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὅτι εἶναι τέκνον Θεοῦ καὶ κληρονόμος τῆς Βασιλείας. Οἱ τοιοῦτοι ἔχουσι πάντα λόγον νὰ χαίρωσιν ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει τοῦ Κυρίου ὅτι εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους θὰ χαρῆ νὰ ὁμολογήσῃ ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων. Ἄλλ' ἂν τινες δὲν ἔχωσι τὴν μαρτυρίαν ταύτην, ἐὰν αἱ καρδίαι των, τοῦ-

ναντίον, μαρτυρῶσιν ὅτι αἰσχύνονται νὰ ὁμολογήσωσιν ἑαυτοὺς ἀκολούθους αὐτοῦ, αἰσχύνονται ν' ἀναγνωρίσωσιν ἀδελφούς των τοὺς «ἀδελφούς» αὐτοῦ, τὰ μέλη τοῦ σώματος του, καὶ αἰσχύνονται νὰ ὁμολογήσωσι τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐδίδαξεν ἀληθείας, — ὅσοιδήποτε αἰσθάνονται οὕτως ἐν ἑαυτοῖς, οἱ τοιοῦτοι ἔχουσι τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος ὅτι, ἐὰν ἡ τοιαύτη κατάστασις τῶν πραγμάτων δὲν μεταβληθῆ, ὁ Κύριος θέλει ἐπαισχυνθῆ αὐτοὺς κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἔλευσιν, καὶ δὲν θὰ ὁμολογήσῃ αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς καὶ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἀγγέλων.

Ἐπὶ πλέον, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μαρτυρεῖ ὅτι «Πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον : καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν» (Α'. Ἰωάν. ε'. 4). Ἄς ἐξετάσωμεν τὸ πνεῦμα, τὸν νοῦν ἡμῶν, τὰς καρδίας ἡμῶν, ἐν τῷ φωτὶ τῆς μαρτυρίας ταύτης τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Εἴμεθα νικηταὶ κατὰ τὸν γνώμονα αὐτὸν, ἢ τὸ κριτήριον τοῦτο ; Τὸ κριτήριον ἐν τούτῳ εἶναι ὅτι, διὰ νὰ ἤμεθα τοῦ Κυρίου, δεόν νὰ διατελῶμεν ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὸν κόσμον, ἐν ἀντιθέσει καὶ διαπάλῃ πρὸς αὐτὸν — πρὸς τοὺς σκοποὺς, τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς φιλοδοξίας αὐτοῦ. Ἡ ἰδέα τῆς διαπάλης ἐμπεριέχεται ἐν τῇ φράσει, «νικᾷ τὸν κόσμον». Εὐχερῶς δὲ δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ εἶναι νικητῆς τοῦ κόσμου ὅστις διατελεῖ ἐν συμπαθείᾳ καὶ στενῇ συσχετίσει πρὸς αὐτὸν καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν γένει, τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγωῖσμοῦ, τῆς ἰδιοτελείας, τῆς ὑπερηφανίας, φιλοδοξίας, κλπ.

Πρὶν δὲ θεικῶς ἀποφασίσωμεν ἐπὶ τοῦ ἐὰν νικῶμεν τὸν κόσμον ἢ οὐχί, δεόν νὰ σημειώσωμεν ὅτι δὲν μέλλομεν νὰ νικήσωμεν τὸν κόσμον διὰ κολακειῶν, οὐδὲ διὰ τῆς συμμετοχῆς ἡμῶν εἰς τὰς μαρτίνας καὶ ἀφροσύνας αὐτοῦ, πειρώμενοι νὰ προσδώσωμεν εἰς ταύτας θρησκευτικὴν χροιάν οὐδὲ θὰ νικήσωμεν τὸν κόσμον διὰ τῆς ἐπιδόσεως ἡμῶν εἰς τι ἡθικὸν ἢ θρησκευτικὸν ἔργον, οἷον τὸ νὰ διδάσκωμεν, φέρ' εἰπεῖν, εἰς τινα τάξιν Κυριακοῦ Σχολείου, ἢ εἰς ἔργον βοηθείας τῶν πτωχῶν, ἢ ἐνούμενοι μὲ τινα οἰανδήποτε Ἐκκλησίαν. Δι' οὐδενὸς ἐκ τῶν τρόπων ἢ μέσων τούτων δηλοῖ ὁ Κύριος ἢ

« μαρτυρεῖ » ὅτι δυνάμεθα νὰ νικήσωμεν τὸν κόσμον. Ἡ πληροφορία καὶ βεβαίωσις αὐτοῦ εἶναι ὅτι ἡ νίκη ἢ νικῶσα τὸν κόσμον εἶναι ἡ πίστις ἡμῶν. Τὸ Πνεῦμα, ὅθεν, μαρτυρεῖ οὕτως ὅτι, διὰ νὰ γείνωμεν νικηταί, δέον νὰ « περιπατῶμεν διὰ πίστεως, καὶ οὐχὶ δι' ὄψεως. » Πρέπει ν' ἀτενίζωμεν οὐχὶ εἰς τὰ βλεπόμενα, — τὴν δημοτικότητα τὴν κοσμικὴν ἐπίδειξιν, τὸ μεγαλεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν συστημάτων, κλπ., — ἀλλὰ νὰ ἀτενίζωμεν εἰς τὰ μὴ βλεπόμενα — τὰ πνευματικὰ καὶ αἰώνια. (Β'. Κορθ. δ'. 18). Δέον νὰ ἔχωμεν τὴν πίστιν ἣτις ἐκφράζεται διὰ τῶν λόγων τοῦ ποιητοῦ: —

« Εἰς τὸ σκότος θὰ προὔτιμων μετὰ τοῦ
 Θεοῦ νὰ κεῖμαι,
 Παρὰ εἰς τὸ φῶς τοῦ κόσμου καὶ μετὰ πολλῶν
 νὰ εἶμαι »

Πρὸς τούτοις, τὸ ἅγιον Πνεῦμα μαρτυρεῖ εἰς ἡμᾶς, διὰ τοῦ Λόγου, ὅτι ἐὰν ἡμεῖς τέκνα Θεοῦ δὲν διατελοῦμεν ἐν ἀγνοίᾳ περὶ τῶν παρόντων, οὐδὲ περὶ « τῶν μελλόντων », διότι θὰ φωτιζώμεθα καὶ διδασκώμεθα παρα Θεοῦ, διὰ τοῦ Λόγου τῆς χάριτος αὐτοῦ, τοῦ Λόγου τοῦ Πνεύματος Του. Ἐφ' ὅσον ὠριμάζομεν, ἐφ' ὅσον « αὐξάνομεν εἰς τὴν χάριν, » θὰ ἐπιθυμῶμεν καὶ θὰ ἐπιζητῶμεν ν' ἀποκτιῶμεν, ἐπιπροσθέτως πρὸς τὸ γάλα τοῦ Λόγου, τὴν « στερεὰν τροφήν », ἡ ὁποία, ὡς ὁ ἀπόστολος βεβαιοῖ, εἶναι δι' ἐκείνους οἵτινες εἶναι τελειότερας ἀναπτύξεως. (Α'. Πέτρ. β'. 2. Ἑβρ. ε'. 13, 14). Ἡ ἀνάπτυξις καὶ αὐξήσις ἡμῶν εἰς τὰς χάριτας τοῦ Πνεύματος, τὴν πίστιν, τὸ πνευματικὸν σθένος, τὴν γνῶσιν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ὑπομονήν, τὴν εὐσέβειαν, τὴν φιλαδελφίαν, τὴν ἀγάπην, θέλει φέρει ἡμᾶς εἰς στενοτέραν κοινωνίαν μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, οὕτως ὥστε ὁ Κύριος νὰ δύνηται καὶ θέλη νὰ γνωστοποιῇ ἡμῖν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σαφῶς περὶ τῶν φιλανθρώπων αὐτοῦ σχεδίων, ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τοῦ φιλανθρώπου αὐτοῦ χαρακτῆρος.

Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, λόγον ποιούμενος περὶ τῆς τοιαύτης αὐξήσεως καὶ προκοπῆς ἡμῶν λέγει, « Ταῦτα γὰρ ἡμῶν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπί-

γνωσιν· ὧ γὰρ μὴ πάρεσι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων... Ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταισθητέ ποτε. Οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἰσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ». — Β'. Πέτρ. α'. 5 — 11. Παράβαλ. Ἰωάν. ιστ'. 12, 15.

Ἐκαστος ἡμῶν ὀφείλει νὰ ἐρωτήσῃ ἑαυτὸν ἐὰν ἔχη τὴν μαρτυρίαν ταύτην τοῦ Πνεύματος, ἢ οὐχί, τὴν μαρτυρίαν περὶ τῆς ἀξήσεως αὐτοῦ ὡς νέου κίσματος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ ἐὰν ἀναπτύσσεται καὶ ὠριμάζῃ εἰς τὸ ἐνταῦθα περιγραφόμενον εἶδος τῶν καρπῶν, ἢ οὐχί. Ἄς ἔχωμεν ὡσαύτως ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀξῆσις ἡμῶν εἰς τὴν ἀγάπην καὶ εἰς ὄλους τοὺς καρποὺς τοῦ Πνεύματος ἐξαρτᾶται μεγάλως ἐκ τῆς ἀξήσεως ἡμῶν εἰς τὴν γνῶσιν ἢ δὲ ἀξῆσις ἡμῶν πάλιν εἰς τὴν γνῶσιν τῶν θείων ἀληθειῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀξήσεως ἡμῶν εἰς τοὺς καρποὺς τοῦ Πνεύματος. Ἐκαστον βῆμα γνώσεως συνεπάγεται καὶ ἐν ἀντίστοιχον βῆμα καθήκοντος καὶ ὑπακοῆς, καὶ ἕκαστον βῆμα καθήκοντος καὶ ὑπακοῆς, λαμβανόμενον, θὰ ἀκολουθηθῇ παρ' ἐνὸς ἐπὶ πλέον βήματος εἰς τὴν γνῶσιν, διότι τοιαύτη, μαρτυρεῖ τὸ Πνεῦμα, θέλει εἶσθαι ἢ πείρα πάντων ἐκείνων, οἵτινες θὰ διδάσκωνται παρὰ Θεοῦ ἐν τῷ Σχολείῳ τοῦ Χριστοῦ. Ἐὰν ἔχωμεν τὴν μαρτυρίαν ταύτην τοῦ Πνεύματος τῆς ἀξήσεως ἡμῶν εἰς τε τὴν γνῶσιν καὶ τὴν χάριν, ἅς χαίρωμεν ἐν αὐταῖς καὶ ἅς προβαίνωμεν εἰς τὴν αὐτὴν ὁδόν, ἕωσοῦ αὕτη μᾶς φέρῃ, ὑπὸ τὴν θείαν καθοδηγίαν, εἰς ὅ,τι εἶναι τέλειον ἐν τε τῇ γνώσει καὶ τῇ χάριτι.

Ἡ ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον θέλει μαρτυρήσῃ εἰς τὴν συνδιηλλαγμένην ἀνθρωπότητα κατὰ τὸν μέλλοντα αἰῶνα λίαν ὁμοίως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον, ἀλλὰ λίαν ἀνομοίως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀποτελέσματα. Οἱ μέλλοντες νὰ εἶναι τότε οἱ μέτοχοι τοῦ Πνεύματος δὲν θὰ εἶναι πλέον οἱ ὀλίγοι εἰδι-

κοὶ δοῦλοι καὶ δοῦλαι, ἀλλ' ὡς ὁ προφήτης Ἰωὴλ διακηρύττει, «πᾶσα σάρξ» (Ἰωὴλ β'. 28). Ἡ «μαρτυρία» τοῦ Πνεύματος τότε δὲν θὰ εἶναι πλέον «πάντες οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται», διότι οὐδεὶς διωγμὸς θέλει ἐπιτραπεῖ τότε Δὲν θὰ «μαρτυρῆ» πλέον περὶ «σιενῆς ὁδοῦ» θυσιῶν, διότι ἡ ἡμέρα τοῦ θυσιάζειν θὰ ἔχη πλέον παρέλθει: «Ἐκεῖ, τότε, θέλει εἶσθαι Λεωφόρος, καὶ αὕτη ἄνευ λίθων προσκομμάτων.» (Ἡσα. λε'. 8, ξβ'. 10). Ἡ μαρτυρία τότε τοῦ Πνεύματος θέλει εἶσθαι, «Οἱ πονηρευόμενοι θέλουσιν ἐξολοθρευθῆ οἱ δὲ προσμένοντες τὸν Κύριον, οὗτοι θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν» (Πράξ. γ'. 23, Ψαλμ. λζ. 7—11). Τὸ Πνεῦμα θέλει «μαρτυρεῖ» τότε εὐλογίαν καὶ μακαριότητα εἰς τὸν ἀγαθοποιὸν, ποιῶν δὲ καὶ ὄλεθρον εἰς τὸν ἐκουσίως ἐργαζόμενον τὸ κακόν. Θὰ ἦναι δὲ καὶ τότε τὸ αὐτὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὑπὸ διαφόρους διακονίας ἢ οἰκονομίας.

Γνωρίσαντες ἤδη πῶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον «μαρτυρεῖ, καὶ ὅποια εἶναι τινες ἐκ τῶν μαρτυριῶν αὐτῶν διὰ τοῦ ἁγίου Λόγου τοῦ Θεοῦ,» εὐρίσκομεν τὰς μαρτυρίας ταύτας ἀσυγκρίτῳ τῷ Λόγῳ μᾶλλον ἱκανοποιητικὰς, παρ' ὅλας τὰς ἀμφιβολίας καὶ τοὺς φόβους τοὺς ἐμπνεομένους ὑπὸ τῆς διανοητικῆς καὶ φυσικῆς ἡμῶν καταστάσεως — ἢ διὰ τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖά τινες ἀποκαλοῦσι ψευδῶς μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος. Οὐχ' ἦτιον ὁμως δεόν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὸ γεγονὸς, καθ' ὃ πάντες οἱ Χριστιανοὶ δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι τὰς αὐτὰς μαρτυρίας ἐκ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ πνεῦμα ἢ τὸν νοῦν αὐτῶν. Πάντες οἱ μεγάλης πείρας καὶ ἀναπτύξεως Χριστιανοὶ δεόν νὰ ἔχωσι μαρτυρίαν ἐπὶ πάντων τῶν προλεχθέντων σημείων, καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐπίσης ἐκτιθεμένων ἐν ταῖς Γραφαῖς ὑπάρχουσιν ὁμως νέοι Χριστιανοί, οἵτινες δὲν προώδεδυσαν εἰσέτι ἀρκούντως ὥστε νὰ ἔχωσι πάσας τὰς μαρτυρίας ταύτας — τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐνδέχεται νὰ εἶναι ἀληθῶς ἀναγεγεννημένοι παρὰ Κυρίου, καὶ ἐντούτοις ἀκόμη νὰ μὴ ἔλαβον εἰμὴ δλίγας μόνον ἐκ τῶν μαρτυριῶν αὐτῶν. Ὁ μέγας Γεωργὸς, ὅπως δὴ ποτε, δὲν περιμένει καρποφορίαν, οὐδὲ φύλλωμα, οὐδὲ τὸν ἀνε-

πτυγμένον καὶ ὄριμον καρπὸν, ἀπὸ τὸν τρυφερόν βλαστὸν τοῦ κλήματος.

Ἡ πρώτη μαρτυρία τὴν ὁποίαν οἱ νεωστὶ ἀναγεγεννημένοι δύνανται νὰ ἔχωσιν εἶναι ὅτι οὗτοι εἶναι, εὐπρόσδεκτοι παρὰ Κυρίου, ὅτι εἶναι νέα κλήματα εἰς τὴν ἀληθινὴν ἄμπελον, καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ἀμπέλου εἶναι ἐν αὐτοῖς, — ἡ ἐπιθυμία δηλ. τοῦ νὰ αὐξήσωσι καὶ γείνωσιν ὅμοιοι τῆς ἀμπέλου, καὶ καρποφορήσωσιν. Οὐδὲ πρέπει νὰ μεσολαβήσῃ μακρὸν διάστημα χρόνου μετὰ τὴν πρώτην βλάστησιν τοῦ κλήματος, πρὶν τὰ σημεῖα τῶν φύλλων καὶ οἱ κάλυκες οἱ ἐπαγγελλλόμενοι καρποφορίαν καταστῶσι διακριτικοί. Τὸ νεογέννητον βρέφος, ἐν τῇ πνευματικῇ οἰκογενείᾳ, ἐξωτερικεύει τὴν πρὸς τὰ γηραιότερα καὶ μᾶλλον ἀνεπτυγμένα μέλη τῆς οἰκογενείας σχέσιν του, οὐχὶ τρώγον ἐκ τῆς στερεᾶς τροφῆς, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ καταπνίξῃ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιθυμίας καὶ ὀρέξεως αὐτοῦ διὰ τὸ τονωτικὸν γάλα, ὅπως αὐξήθῃ δι' αὐτοῦ. — Α. Πέτρ. β'. 2.

Ὅσοι εὐρίσκουσιν ὅτι ἔχουσιν οἰανδὴποτε ἐκ τῶν προεκτεθεισῶν μαρτυριῶν τοῦ Πνεύματος, ὀφείλουσι νὰ χαίρωσιν ἀναλόγως πᾶν δὲ ἰδιαίτερον προσὸν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπολείπονται, ὀφείλουσι νὰ προσπαθῆσωσι νὰ τὸ καλλιεργήσωσι καὶ ἀναπτύξωσιν, οὕτως ὥστε ἐπὶ τέλους νὰ ἀποκτήσωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος ἐπὶ ἐκάστου σημείου τῆς Γραφικῆς μαρτυρίας, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν πορείαν καὶ τὴν πείραν τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Κυρίου. Οἱ τοιοῦτοι δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ψάλλωσιν, « Ὡ δὲν ἠξεύρω διὰ τί, » κλπ. Διότι, ἀπεναντίας, θὰ ἠξεύρωσι καὶ γνωρίζωσι, καὶ θὰ ἔχωσι πᾶσαν πληροφορίαν πίστεως, καὶ θέλουσιν εἶσθαι ἐρριζωμένοι καὶ ἐστερεωμένοι, ὠκοδομημένοι καὶ ἐδραιωμένοι εἰς τὴν πίστιν. Αὕτη εἶναι ἡ θεόθεν διατεταγμένη ὁδός: ἀποφεύγομεν δ' οὕτω καθολοκληρίαν τὸν φόβον — τὸ « Φρούριον τῆς ἀμφιβολίας », διότι ἡ πεποίθησις ἡμῶν στηρίζεται ἀσφαλῶς εἰς τὰς θείας ὑποσχέσεις, οἷτινες οὐδέποτε ἐκπίπτουσι. Τὸ τοιοῦτον ἀληθεύει τόσον διὰ τὰς περιστάσεις τῶν δοκιμασιῶν, ἀτυχημάτων καὶ σκοτίας, ὅσον καὶ διὰ περιστάσεις καθ' ἃς ἀπολαύομεν τὸ φῶς

τοῦ μειδιάματος τοῦ Οὐρανίου ἡμῶν Πατρός.

ΗΓΙΑΣΜΕΝΟΙ ΕΝ ΤΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙ Η ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

Ἄλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιασθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. — Α΄ Κορθ. στ΄. 11.

Ἁγιασμός σημαίνει θέτειν τι κατὰ μέρος ἢ ἀποχωρίζειν τι Πάντες οἱ ἁγιαζόμενοι, οἱ τιθέμενοι ἰδιαίτερος, οἱ ἀφιερῶντες ἑαυτοὺς τελείως εἰς τὸν Θεόν, δέον πρῶτον νὰ ἀπολουσθῶσιν ἢ δικαιωθῶσιν — εἴτε καθαριζόμενοι πραγματικῶς ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἢ καθαριζόμενοι καταλογιστικῶς — «δικαιούμενοι διὰ πίστεως». Ἡ πραγματικὴ δικαίωσις θέλει εἶσθαι ἡ ὁδὸς τῆς εἰς τὸν Θεὸν προσελησεως τοῦ κόσμου κατὰ τὴν Χιλιετῆ Βασιλείαν, ὑπὸ τὴν ὀδύνην καὶ βοήθειαν τοῦ μεγάλου Μεσίτου, καὶ ὡς μέρος τοῦ τρόπου τῆς Καταλλαγῆς. Ἡ καταλογιζομένη δικαίωσις, τοῦτέστιν, ἡ δικαίωσις διὰ πίστεως, εἶναι ἡ ἐν ἐνεργείᾳ διάταξις ἢ διευθέτησις τοῦ ζητήματος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ αἰῶνος τοῦ Εὐαγγελίου, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἡμεῖς, οἵτινες εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ ἐκ φύσεως, καὶ ἐν τῇ σαρκὶ τῶν τῶν ὁποίων οὐδεμία κατοικεῖ τελειότης, λογζόμεθα καθαροί, ἅγιοι, δεδικαιωμένοι, εὐπρόσδεκτοι τῷ Θεῷ, διὰ τῆς παρ' ἡμῶν ἀποδοχῆς τοῦ Χριστοῦ ὡς Λυτρωτοῦ ἡμῶν. Ἡμεῖς πιστεύομεν εἰς τὴν Γραφικὴν μαρτυρίαν, ὅτι «Ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς» πιστεύοντες δὲ τοῦτο, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐκφύγωμεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, γενόμεθα δεκτοὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ ὡς ἐὰν εἴμεθα τέλειοι, ἀναμάρτητοι, ὡς δικαιωθέντες διὰ τῆς ἀξίας τοῦ πολυτίμου αἵματος. Δικαιωθέντες δ' οὕτω διὰ πίστεως ἔχομεν εἰρήνην πρὸς τὸν Θεόν, καὶ δυνάμεθα νὰ πλησιάζωμεν αὐτὸν καὶ γείνωμεν δεκτοὶ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἀρχίσωμεν νὰ πράττωμεν ἔργα ἀρεστὰ ἐνώπιον τοῦ Πατρός, διὰ τῆς ἀξίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ μαρτυρία δὲ καὶ ἀπόδειξις, ἣν ἔχομεν περὶ τῆς δικαίωσης καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ ἡμῶν, πα-

ρέχεται εἰς ἡμᾶς διὰ τοῦ Λόγου καὶ ὀνομάζεται ἡ «σφραγὶς» καὶ «μαρτυρία» τοῦ Πνεύματος τοῦ ἐν ἡμῖν.

Ἡ δὲ δύναμις ἣτις καθιστᾷ ἡμᾶς ἰκανοὺς νὰ ζῶμεν συμφώνως πρὸς τὰς εὐχὰς τῆς καθιερώσεως ἡμῶν, εἶναι τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἢ ὁ ἅγιος νοῦς τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον λαμβάνομεν ὡς ἀποτέλεσμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ἡμῶν, καὶ τῆς ἀφιερώσεως ἡμῶν ὅπως εἶμεθα «νεκροὶ μετ' αὐτοῦ». Τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὁποῖον ἀποκτῶμεν διὰ τῆς μελέτης τοῦ Λόγου τοῦ Πατρὸς ἡμῶν, ἐν πνεύματι ὑπακοῆς καὶ ὑποταγῆς ἡμῶν εἰς αὐτὸν, παρέχει ἡμῖν τὴν ἀναγκαιοῦσαν δύναμιν ὅπως νικήσωμεν τὸν κόσμον καὶ τὰς στρεβλὰς ἡμῶν ἐπιθυμίας. Συμφώνως δὲ πρὸς ταῦτα, τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν χωρίον διακηρύττει ὅτι ὁλος ὁ καθαρισμὸς τὸν ὁποῖον εἶδομεν ἐν τῇ πείρᾳ ἡμῶν, πᾶσα ἡμῶν ἡ δικαίωσις, ὁ χωρισμὸς ἡμῶν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας πρὸς δικαιοσύνην — πᾶσαι ἡμῶν αἱ νίκαι καὶ εὐλογίαι κατὰ τὴν διεύθυνσιν ταύτην, προσέγειναν εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς ἀξίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγιασμοῦ, τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, ὡς μέσον, — τὸ ὁποῖον ἐλάβομεν.

Πρὸς τὰ πορίσματα δὲ ταῦτα συμφωνοῦσι πλεῖστα ἄλλα Γραφικὰ χωρία Ὁ αὐτὸς Απόστολος Παῦλος προσηύχετο διὰ τὴν Ἐκκλησίαν λέγων, «Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς Εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελῶς» (Α. Θεσσαλ. ε'. 23.) Δὲν ἀντιφάσκει διὰ τουτου πρὸς ὅ,τι ἀνωτέρω εἶδομεν, ὅτι δηλ. τὸ ἅγιον Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ ἀγιάζον ὁ Ἁγιάζων εἶναι αὐτὸς ὁ Θεὸς, τὸ δὲ μέσον, ἢ ἡ μέθοδος τοῦ ἁγιασμοῦ, εἶναι τὸ ἅγιον αὐτοῦ Πνεῦμα, καὶ οὐδὲν ἄλλο πρόσωπον.

«Ὁ Απόστολος Πέτρος διακηρύττει περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὅτι εἶναι ἐκλεκτοὶ ἐν ἁγιασμῷ [χωρισμῷ, θέσεως αὐτῶν κατὰ μέρος] Πνεύματος εἰς ὑπακοήν». (Α. Πέτρ. α'. 2). Ἡ δὲ ἐν τουτω ἐνεχομένη ἔννοια εἶναι ὅτι, ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἀναγνωρίζει ὡς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ, καὶ οἵτινες προτιρόπονται νὰ κάμωσι βεβαίαν τὴν κλῆσιν καὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν, ἐκλέγονται, οὐχὶ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ συμφώνως πρὸς ὠρισμένας ἀρχάς, τοῦτέστιν ὅτι, ἐὰν τὸ ἅγιον Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ (ἢ ἐπιρροὴ τῆς ἀληθείας), ἐνεργοῦν ἐπ' αὐτῶν, φέ-

ρη αὐτοὺς εἰς κατάστασιν πλήρους ὑποταγῆς (ἀφιερώσεως) εἰς τὸ θέλημα, τὸ σχέδιον καὶ τὴν πρόνοιαν τοῦ Πατρός, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὗτοι θὰ ἀποτελέσωσι τοὺς ἐκλεκτοὺς.

Ὁ δὲ Ἀπόστολος Παῦλος, εἰς ἄλλην τινά ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ (Ἐφεσ. ε' .26), ἀποδίδει τὴν ἁγιαστικὴν καὶ καθαραιστικὴν αὐτὴν δύναμιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, λέγων, «Ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐ-αὐτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν Ῥήματι». Δὲν πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Ἀπόστολος ἀνυψάσκει πρὸς ὃ, τι προηγουμένως εἶπεν, ὅτι δηλ. ὁ Θεὸς ἀγιάζει τὴν Ἐκκλησίαν, οὐδὲ πρὸς τὴν ἑτέραν αὐτοῦ δήλωσιν ὅτι τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ ἀγιάζον τὴν Ἐκκλησίαν. Οὐ σαφῶς καὶ ἀναντιρρήτως εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἐννοεῖ εἶναι ὅτι τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα, εἶναι τὸ ἐνεργοῦν διὰ τοῦ Λόγου τῆς ἀληθείας αὐτοῦ, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ὤρισεν ὄπω; παραγάγῃ ἐν ἡμῖν καθαρισμόν, δικαίωσιν, ἁγιασμόν.

Οὕτως ἐπίσης, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς προσηυχῆθη, «Ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ: ὁ Λόγος ὁ Σὸς, ἀλήθειά ἐστιν» (Ἰωάν ιζ' . 17). Ὅθεν βλέπομεν ὅτι, τὰ διάφορα Γραφικὰ ρητὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὁμοῦ λαμβανόμενα, διδάσκουσιν ὅτι ὁ ἁγιασμός τῆς Ἐκκλησίας ἐπιτελεῖται διὰ τοῦ Πνεύματος τῆς ἀληθείας, παρεχομένου εἰς τοὺς ἀφιερωμένους πιστοὺς διὰ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπρομήθευσεν αὐτοῖς πρὸς τὸν σκοπὸν ἀκριβῶς τοῦτον.

Πάντες δὲ οἱ οὕτως ἀγιαζόμενοι λογίζονται ὡς «**νέα κτίσματα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ**», καὶ οἱ τοιοῦτοι προσφωνοῦνται ὡς «**ἡγιασμένοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ**» (Α'. Κορθ. α'. 2). Ἐντούτοις, ὁ ἐν Χριστῷ ἁγιασμός οὗτος, δὲν εἶναι κεχωρισμένος καὶ ἄσχετος ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ἄσχετος πρὸς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ διότι, δυνάμει τῆς παρ' ἡμῶν ἀποδοχῆς τοῦ σχεδίου καὶ τῆς θείας προνοίας καὶ προμηθείας, δυνάμει τῆς ἀφίξεως ἡμῶν εἰς θέσιν ἁγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, εἶναι τὸ ὅτι εἴμεθα ἐν μετὰ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Τοῦτο δὲ καταδεικνύεται ἐπὶ πλέον ὑπὸ τῆς Γραφῆς, ἣτις λέγει, «Ὁ τε γὰρ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμε-

νοι ἐξ ἑνὸς πάντες [ἐξ ἑνὸς πνεύματος, ἐξ ἑνὸς νοῦς, γεγεννημένοι ἐκ τοῦ Πνεύματος τῆς ἀληθείας], δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν» (Ἐβρ. β'. 11). Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν εἴμεθα «ἀπολελουσμένοι, ἡγιασμένοι, δεδικαιωμένοι, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν — τῷ Πνεύματι τῆς ἀληθείας.»

«ΠΛΗΡΟΥΣΘΕ ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ».

«Πληροῦθε ἐν Πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοι καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ἡμῶν τῷ Κυρίῳ, εὐχαριστοῦντε: πάντοτε ὑπὲρ πάντων». — Ἐφεσ. ε. 18—20.

Ὅ,τι ἡ Γραφικὴ αὕτη περικοπὴ ὑποδηλοῖ εἶναι ὅτι, ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου δυνατὸν νὰ ἔχη εἰς μείζονα ἢ ἐλάσσονα βαθμὸν ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ Πνεύματός Του. Διὰ νὰ εἶναι αὐτοῦ, ἀνάγκη νὰ ἔχωσιν ἐκ τοῦ Πνεύματός του, διότι «εἴ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ» (Ρωμ. η'. 9). Εἰς ἡμᾶς δὲ ἀπόκειται πρωτίστως, εἰς τὴν παρ' ἡμῶν χρῆσιν τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἐπρομήθευσεν, νὰ δείξωμεν κατὰ πόσον δυνάμεθα νὰ πληρωθῶμεν μὲ τὸ Πνεῦμα καὶ τὴν διάθεσιν Αὐτοῦ, μὲ τὴν ἐπίδρασιν καὶ δύναμιν Αὐτοῦ — μὲ τὸ Πνεῦμα τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀληθείας Αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν Αὐτὸς ἀπεκάλυψε πρὸς τὸν σκοπὸν ἀκριβῶς τοῦ ἁγιασμοῦ τῶν καρδιῶν καὶ τοῦ βίου ἡμῶν, καὶ τοῦ χωρισμοῦ ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἐχόντων τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου.

Ἐν τῷ ἀνωτέρῳ δ' ἐπίσης ἐδαφίῳ, ὡς καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα παρόμοια τούτου, οὐδὲν ὑπάρχει τὸ ὑπεμφαῖνον τὴν ἰδέαν περὶ προσωπικοῦ ἁγίου Πνεύματος: ἀκριβῶς ὅπως τὸν ἀνάντιον, εἰς τυχὸν ὑπεννοεῖτο πρόσωπον, ἤθελεν εἶσθαι τελείως ἀσυνεπὲς καὶ ἀουμβίβαστον νὰ προτραπῇ ὁ λαμβάνων τὸ Πνεῦμα εἰς μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν πλήρωσιν ἑαυτοῦ. Τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τινα, ἐκεῖνο καὶ μόνον θὰ εἶχε νὰ κάμῃ μὲ τὴν πλήρωσιν. Ἐὰν τὸ τοιοῦτον πρόσωπον εἶναι μέγας τις, ἤθελε πληρώσει

τὸν δεχόμενον αὐτὸ εἰς μεγαλιότερον βαθμὸν εἰάν δέ, ἀφ' ἑτέρου, θὰ ἦτο μικρός τις θὰ πληρώσῃ αὐτὸν εἰς ὀλιγώτερον βαθμὸν. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, νοούμενον ὡς πρόσωπον, ἔν ἐκ τριάδος τινὸς Θεῶν, καὶ ἴσον πρὸς τὸν Ὑψιστον Θεόν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποτεθῇ ὡς εἰσερχόμενον εἰς τὴν ἐλαχίστην ἔκτασιν ἀτελοῦς τινος ἀνθρώπου, καὶ πληροῦν μάλιστα τὴν μικρὰν ἐκείνην καρδίαν. Ἄλλ' ὅταν κατανοηθῇ ὑπὸ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς θείας δυνάμεως καὶ ἐπιρροῆς, ἡ προτροπὴ τότε τοῦ Ἀποστόλου παρίσταται τελείως λογικῇ. Ὁφείλομεν νὰ ἐξακολουθῶμεν πληρούμενοι μὲ τὸν ἅγιον νοῦν ἢ διάθεσιν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὡς τοῦτο ἐξεικονίζεται παραδειγματικῶς ἐν τῷ προσώπῳ καὶ τῇ ὑπακοῇ τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν Αὐτρωτοῦ, τοῦ Μονογενοῦς Αὐτοῦ Υἱοῦ.

Ἡ ἰδέα δ' αὕτη τῆς πληρώσεως ἡμῶν μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα διατελεῖ ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ πρὸς τὸν ἀλλαχοῦ πάλιν ἀπαντῶντα ὑπαινιγμὸν τοῦ Ἀποστόλου, καθ' ὃν τὰ θνητὰ ἡμῶν σώματα εἶναι ὡς διαρρέοντα σκεύη, ραγισμένα, ἐφθαρμένα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει νὰ πληροῦνται διὰ τοῦ ἁγίου Αὐτοῦ Πνεύματος. Ὁ ὑπαινιγμὸς ὅθεν τοῦ Ἀποστόλου, εἶναι ὅτι ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὅ,τι γνωρίζομεν περὶ τῶν ἡμετέρων ἀτελειῶν, καὶ τὴν τάσιν ἡμῶν νὰ ἀφίνωμεν νὰ διαφεύγῃ ἐξ ἡμῶν ἡ ἁγία αὕτη ἐπιρροή, ἡ ἐμπνεομένη εἰς ἡμᾶς διὰ τοῦ Εὐαγγελίου, ὀφείλομεν νὰ προσέξωμεν μεγάλως μήπως ταῦτα διαφύγωσιν ἡμᾶς, διότι «τὸν θησαυρὸν τοῦτον [τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀνακεκαινισμένον νοῦν] ἔχομεν ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν» (Ἐβρ. β'. 1, Β. Κορθ. δ'. 7). Εἶναι καθῆκον πάντων ὅσοι ἐπιθυμοῦσιν νὰ βαδίσωσιν εἰς τὰ ἴχνη τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅσοι θέλουσι νὰ εἶναι κοινωνοὶ τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς μετὰ ταῦτα δόξης, νὰ ἐπιδιώκωσιν ὅπως, κατὰ τὸν παρὰ Κύριον ὑποδεικνυόμενον τρόπον, πληροῦντο ἐν τῷ Πνεύματί του. Πρὸς τοῦτο δὲ ἔχομεν ἀνάγκην νὰ διατελῶμεν ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Κυρίου καὶ μετὰ τῶν ὁμοίων ἡμῖν μελῶν τοῦ σώματός του, ἐν κοινωνίᾳ ἀγάπης, συμπαθείας καὶ συμπράξεως, καὶ ἔχομεν ἐπίσης ἀνάγκην νὰ ἐπικοινωνῶμεν πρὸς τὸν Λόγον Αὐτοῦ, ὅστις εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἁγιαζούσης

ἐπιδράσεως καὶ δυνάμεως δι' ὄλην τὴν Ἐκκλησίαν. « Ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ: ὁ Λόγος ὁ Σὸς ἀλήθειά ἐστιν ».

Εἰς μάτην ὁμως ζητοῦμεν νὰ πληρωθῶμεν ἐν Πνεύματι, ἢ διὰ Πνεύματος ἁγίου, ἔαν δὲν δίδωμεν προσοχὴν εἰς τὸ θεῖον τοῦτο μέσον τὸ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀκριβῶς τοῦτον προμηθευθὲν εἰς ἡμᾶς. Ἐὰν παραμελῶμεν τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, παραμελῶμεν τὴν ἁγιαστικὴν αὐτὴν δύναμιν ἔαν παραμελῶμεν τὴν προσευχὴν, παραμελῶμεν ἐν ἑτερον πρὸς τοῦτο προνόμιον, καὶ τὴν ὁποῖαν τοῦτο φέρει εἰς ἡμᾶς βοήθειαν. Ἐὰν παραμελῶμεν τὸ νὰ συνερχώμεθα ὁμοῦ μετ' ἐκείνων οἵτινες εἶναι λαὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους βλέπομεν τὴν «σφραγίδα» τοῦ Πνεύματος τούτου, θὰ στερώμεθα τῶν βοηθημάτων καὶ εὐεργετημάτων, τὰ ὁποῖα «ἡ συνάφεια τῶν συνεργούντων μελῶν» ἐξασφαλίζει, συμπεριλαμβανομένης ἐπίσης καὶ τῆς βοηθείας τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ ὡς ὄλον, καὶ τὴν ὁποῖαν ἐνεργεῖ διὰ τῶν διαφόρων μελῶν, τὰ ὁποῖα θέτει εἰς τὸ σῶμα διὰ τὴν ἔκθεσιν καὶ μετάδοσιν τοῦ Λόγου Αὐτοῦ, καὶ τὴν οὕτω δι' αὐτοῦ ἀπόκτησιν τῆς ἁγιαζούσης αὐτοῦ δυνάμεως ἢ Πνεύματος. — Α'. Κορθ. ιβ'. 25—28. Ἐφεσ. δ'. 16.

Ἡ διδομένη λοιπὸν προτροπή, «Πληροῦσθε ἐν Πνεύματι», ἐνέχει πολλὴν σημασίαν: αὕτη σημαίνει ὅτι ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν χρῆσιν τῶν διαφόρων μέσων καὶ ἐφοδίων τὰ ὁποῖα ὁ Κύριος ἐπρομήθευσε διὰ τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ἀνάπτυξιν. Καίτοι δ' ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς προσωπικὴν συνάφειαν μετὰ τοῦ Κυρίου, δυνάμεθα νὰ ἐπικοινωνῶμεν μετ' αὐτοῦ διὰ προσευχῆς, διὰ τῶν μελῶν τοῦ σώματος αὐτοῦ, καὶ διὰ τῶν Γραφῶν. Καίτοι δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν Ἀποστόλων, δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν λόγων αὐτῶν. Ἐὰν δὲ πάλιν δὲν δυνάμεθα νὰ διατελῶμεν εἰς πραγματικὴν ἐπαφὴν καὶ προσωπικὴν συγκοινωνίαν μετὰ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, δυνάμεθα ὁμως νὰ ἐπικοινωνῶμεν μετ' αὐτῶν δι' ἀλληλόγραφίας καὶ διὰ τοῦ μέσου τῶν ἐντύπων φυλλαδίων ἢ βιβλίων. Ἐὰν, λοιπὸν, ἐπιθυμῶμεν νὰ πληρωθῶμεν μετὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ

Κύριου, ὀφείλομεν νὰ ὑπακούσωμεν καὶ συμμορφωθῶμεν πρὸς τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ ταύτας.

Η ΣΦΡΑΓΙΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.

Ἐν Φ [Χριστῶ] καὶ ἡμεῖς, ἀκούσαντες τὸν Λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντε: ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, ὃ ἔστιν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν». — Ἐφεσ. α'. 13, 14.

Αἱ σφραγίδες κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐχρησιμοποιοῦντο πρὸς διαφόρους σκοπούς. (1) Ἀντὶ ὑπογραφῆς, εἰς σημεῖον ἐπιβεβαιώσεως ἢ ὁμολογίας. (2) Πρὸς ἀπόκρυψιν ἢ ἐξασφάλισιν πράγματός τινος ἀπὸ πάσης παραβιάσεως, — ὡς ἐν Ματθ. κζ. 66 Ἀποκλ. ι'. 4. κ'. 3.

Ἐπὶ τὴν πρώτην δὲ τῶν ἀνωτέρω ἐννοιῶν εἶναι ὃ, τι λέγεται διὰ τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου, ὅτι «ἐσφραγίσθησαν διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τῆς ἐπαγγελίας» Ὁ Ἀπόστολος δὲν λέγει, ὡς τινες φαίνονται ὑποθέτοντες, ὅτι ἐσφραγίσθημεν διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὡς προσώπου, τοῦ οὕτω καλουμένου τρίτου προσώπου, ὁμοουσίῳ τριάδος Θεῶν: οὗτος διακηρύττει ὅτι «Ἐσφραγίσθημεν διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τῆς ἐπαγγελίας», ἡ ὁποία εἶναι ἐντελῶς διάφορος ἐννοια, ὡς πᾶς τις δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶναι ἐκ τοῦ Πατρὸς, Ὅστις ἐνεργεῖ τὴν σφράγισιν, μέσῳ τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον καθ' ἑαυτὸ εἶναι ἡ σφραγίς. Τοῦτο δὲ ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου (Πράξ. β'. 33), καὶ συμψωνεῖ πληρέστατα πρὸς ὃ, τι ἀναγράφεται περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, ὅστις ἦν ὁ πρῶτος σφραγισθεὶς οὕτως ἐκ τοῦ οἴκου τῶν υἱῶν. Ὡς εἰς Ἰωάν. σι'. 27, ἀναγινώσκομεν. «Τοῦτον ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεὸς» — μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Ἡ φράσις «Πνεῦμα τῆς ἐπαγγελίας», ὁμοίως πρὸς ἄλλους ὀρισμοὺς ὄντας ἐν χρήσει ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἁγίαν ἐπιρροὴν τὴν Θεοῦ, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, τὸ «Πνεῦμα τῆς ἀγιωσύνης», «τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας», εἶναι περιγραφικὴ: αὕτη δεικνύει ὅτι σχέσις τις ὑφίσταται μεταξὺ τῆς σφραγί

σεως ταύτης καὶ τῆς ἐπαγγελίας, ἢ ὑποσχέσεως, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς. Ἡ ὑπόσχεσις αὕτη εἶναι προκαταβολικὴ μαρτυρία ἢ πιστοποιήσις τῆς μετὰ τῶν «ἐσφραγισμένων» διαθήκης τοῦ Θεοῦ, ὅτι «αἱ μέγιστα καὶ τίμια ἐπαγγελίαι» περὶ τῶν «δσων ὁ Θεὸς ἠτοίμασε τοῖς [εἰς ὑψιστον βαθμὸν] ἀγαπῶσιν Αὐτὸν», εἶναι ἀληθεῖς καὶ ὅτι οὗτοι θέλουσι κληρονομήσει τὰς ὑποσχεθείσας αὐτὰς εὐλογίας, ἀφοῦ πρῶτον ὑποσιῶσι πιστῶς τὰς δοκιμασίας τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς θέλει ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἀφοσιώσεώς των.

Ὁ Απόστολος ἀναφέρει περαιτέρω, ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐπιστολῇ, περὶ τῆς ἰδίας σφραγίσεως, καὶ ἐκεῖ συνταυτίζει τὴν «ἐπαγγελίαν» πρὸς «τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολυτρώσεως» (Ἐφεσ. δ'. 30). Ἐν ἄλλαις λέξεσι, λοιπόν, ἢ «σφραγίς τοῦ Πνεύματος τῆς ἐπαγγελίας εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως» εἶναι ἄλλος τρόπος ἢ σχῆμα ἐκφράσεως τῆς ἐννοίας, ὅτι, — ἡμεῖς (ἢ Ἐκκλησία) «ἔχομεν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος» — τὴν προκαταβολὴν, οὕτως εἰπεῖν, ἣς ἐξασφαλίζει τὸ μεταξὺ τοῦ Κυρίου καὶ ἡμῶν συμβόλαιον ἢ διαθήκην, καὶ βεβαιοῖ ἡμᾶς ὅτι, ἐὰν δὲν ἀθυμήσωμεν καὶ ἀποδειλιάσωμεν, θέλομεν κληρονομήσει τὴν ἐπαγγελίαν τελείως.

Ἡ σφραγίς αὕτη τῆς ἐν διαθήκῃ σχέσεως ἡμῶν, τῆς υἰότητος ἡμῶν καὶ κληρονομίας, δὲν εἶναι ἐξωτερικόν τι σημεῖον ἐπὶ τοῦ μετώπου ἡμῶν οὔτε συνίσταται αὕτη εἰς ἔνδειξιν ἢ ἐκδήλωσιν τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς γηνίους ἡμῶν ὑποθέσεις, ἢ εἰς τὴν κοσμικὴν ἡμῶν εὐημερίαν οὔτε πάλιν συνίσταται τόρα, ἢ συνίστατό ποτε, ἐκ τῶν «χαρισμάτων» τοῦ θεραπεύειν ἀσθενείας, ἢ ἐκ τοῦ ὀμιλεῖν γλώσσας, κλπ. διότι πλεῖστοι ὄσοι, οἵτινες ἦσαν κάτοχοι τῶν θαυματουργικῶν αὐτῶν «χαρισμάτων», ἔστεροῦντο τῆς σφραγίδος καὶ μαρτυρίας τοῦ Πνεύματος. — Πράξ. η'. 13—23, Α'. Κορθ. ιγ'. 1—3.

Ἡ σφραγίς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔγκειται εἰς τὴν καρδίαν τοῦ σφραγιζομένου, καὶ συνεπῶς οὐδεὶς γνωρίζει αὐτὴν εἰμὴ ὁ λαμβάνων αὐτὴν (Ἀποκλ. β'. 17), ἐξαιρέσει μόνον καθ' ὅσον οἱ ἄλλοι δύνανται νὰ ἴδωσι τοὺς καρποὺς αὐτῆς ἐν τῇ καθημερινῇ αὐτοῦ ζωῇ. «Ὁ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν

εἰς Χριστόν, καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεὸς, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα. τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν» — Β'. Κορθ. α'. 21, 22.

Ὁ ἀρραβὼν ἢ σφραγὶς αὕτη τῆς υἰότητος ἡμῶν εἶναι τὸ Πνεῦμα τῆς ἀγάπης, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν πλήρει ὁμοφωνίᾳ πρὸς τὸν Πατέρα καὶ πάσας τὰς ἀγίας αὐτοῦ διατάξεις καὶ σχέδια, τὸ κράζον, Ἄββᾶ ὁ Πατήρ, ἀγάλλομαι νὰ πράττω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου, Ἐκεῖνος δ' ὅστις ἔχει τὸ σημεῖον ἢ τὴν σφραγιδα τῆς υἰότητος, οὗτος οὐχὶ μόνον ζητεῖ νὰ πράττῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός, ἀλλὰ, πράττων αὐτό, τὸ εὐρίσκει οὐχὶ «βαρὺ», ἀλλὰ τερπνὸν καὶ εὐχάριστον. — Α'. Ἰωάν ε'. 3.

Τὸ Πνεῦμα, λοιπόν, τῆς υἰοθεσίας ἢ σφραγίσεως ἡμῶν ὡς υἱῶν, ἢ ἀπόκτησις τῆς ἀπαρχῆς ἢ τοῦ ἀρραβῶνος τῆς μελλούσης κληρονομίας, εἶναι μία τῶν πρωτίστων «μαρτυριῶν» τοῦ Πνεύματος — ἢ μᾶλλον ἐξοχωτέρα Χριστιανικὴ πείρα ἐξ ὄλων ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ. Πρὶν ὅμως ἀφιχθῶμεν εἰς τὸν βαθμὸν τῆς τοιαύτης πείρας δεόν νὰ μετασχῶμεν τοῦ **χρίσματος**, προσερχόμενοι εἰς τὸ κεχρισμένον σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἐκκλησίαν, ἀναγεννώμενοι διὰ τοῦ Πνεύματος τῆς ἀληθείας εἰς ἀγιασμόν τοῦ πνεύματος ἡμῶν, ὅπως γνωρίζωμεν καὶ πράττωμεν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Ἡ τοιαύτη δὲ πείρα ἀποκτιᾶται ἀφοῦ πρῶτον **ζωογονηθῶμεν** ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς δικαιοσύνης. Τὸ τοιοῦτον εἶναι τεκμήριον, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀπόδειξις ὅτι διήλθομεν ἐκ τῆς ἐμβρυώδους ἡμῶν καταστάσεως εἰς κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς δύναται νὰ θεωρῇ ἡμᾶς ὡς υἱοὺς καὶ σφραγίσῃ ἡμᾶς ὡς τοιούτους.

Ὡς δὲ πάντες οἱ πιστοὶ ὀφείλουσι νὰ ἐπιδιώκωσιν ὅπως ἔλθωσιν ὑπὸ τὴν χρίουσαν καὶ ἀναγεννώσαν ἐπιρροὴν τοῦ ἀγίου Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, τοῦ Πνεύματος τῆς ἀληθείας τοιοῦτοιτρόπως πάντες ὅσοι ἀνεγεννήθησαν οὕτως ἐκ τοῦ Πνεύματος εἰς υἰότητα, ὀφείλουσι νὰ ἀφιχθῶσιν εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην τὴν πλήρη ἀρμονίας πρὸς τὸν Πατέρα, τὴν ὁποίαν Πατήρ δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ καὶ σφραγίσῃ. Φθάσαντες εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, ἅς προσέχη ἕκαστος ἡμῶν πῶς μὴ φθείρῃ οὐδὲ κηλιδώσῃ τὴν σφραγιδα, — ὅπως

σβέση ἢ ἐξαλείψῃ τὸν πολύτιμον θησαυρὸν — ὅπως μὴ μετατρέψῃ τὸ ἐν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι τῆς κοινωνίας καὶ ἀδελφότητος πνεῦμα τοῦτο τῆς ἀγάπης καὶ χαρᾶς, εἰς πνεῦμα βαρυθυμίας, σκότους καὶ λύπης. Ὅπως μὴ ἡ σφραγὶς φθαρῇ, ἀλλ' ὅπως αὕτη τηρῆται πάντοτε λαμπρά καὶ τωπή, δεόν νὰ εἶναι ἡ διηνεκῆς προσπάθεια πάντων ὅσοι λαμβάνουσιν αὐτήν.